

GREENPEACE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2022

Rok 2022 byl pro nás rokem solidarity a naděje

Od sucha ve východní Africe až po povodně v Pákistánu nám dopady klimatické krize v loňském roce ukázaly, jak klíčová je naše práce na globální úrovni, a to nejen s důrazem na environmentální, ale i na společenskou rovinu. Většina geografických oblastí, kde se projevují dopady klimatické krize, bohužel za ní nesou nejmenší zodpovědnost a je na nás, jak solidárně se k těmto zemím zachováme. Toto téma bylo jedním z hlavních témat loňského COPu 27, kde začal vznikat fond solidarity.

Ruská agrese na Ukrajině způsobila humanitární a ekologickou katastrofu. Ceny za energie prudce vzrostly a skutečný dopad naší závislosti na fosilních palivech se stal nepřehlédnutelným. Také v důsledku ekonomické recese se mnoho lidí dostalo na pomezí chudoby. Solidarita rezonovala ve společnosti na mnoha úrovních: evropská solidarita, solidarita s uprchlíky, energetická solidarita. S ohledem na aktuální dění jsme po celý rok vedli advokační kampaň za snížení závislosti na fosilních palivech a za navýšení podílů obnovitelných zdrojů a navýšení energetických úspor. Zapojili jsme se do koaliční kampaně Energie lidem s cílem bojovat proti energetické chudobě v České republice. Využili jsme summit v Praze pro zviditelnění našich požadavků a upoutali pozornost mezinárodních médií.

Navzdory obrovským výzvám, kterým jako společnost stále čelíme, se loňský rok nesl i v duchu šíření osvěty, budování pevných spojení a naděje. V biodiverzitní kampani se nám v loňském roce podařilo odhalit a zamezit ilegálnímu kácení Lesů ČR v unikátních bukových lesích v Krušných horách. V rámci mezinárodní spolupráce jsme se zasadili o prosazení zákona proti odlesňování na evropské úrovni. Miliony lidí podpořilo naše snažení, včetně 60 tisíc aktivních občanů z České republiky. A na závěr jsme si na oslavě padesáti let Greenpeace a třiceti let Greenpeace Česká republika společně připomněli úspěchy, na kterých jsme se podíleli společně s našimi dobrovolníky, příznivci, partnery a zaměstnanci.

Děkujeme všem, kteří jsou na této cestě s námi – děkujeme za jejich důvěru a podporu!

Bez vás bychom to nedokázali!

Soud zrušil emisní výjimku pro Chvaletice

Krajský soud v Ostravě (pobočka v Olomouci) v březnu zrušil rozsáhlou výjimku z emisních limitů pro rtuť a oxidy dusíku pro uhelnou elektrárnu Chvaletice. Provozovatel elektrárny bude muset začít plnit emisní limity, nebo přerušit provoz až do vydání nového pravomocného rozhodnutí o sporné emisní výjimce. Soud dal ve svém rozsudku za pravdu argumentům ekologických organizací a uvedl, že nebylo prokázáno, že by provozovatel potřeboval ke snížení emisí šest let. Úředníci, kteří nezákonnou výjimku povolili a způsobili aktuální situaci, přitom měli dostatek možností vyslyšet varování ekologických organizací a výjimku výrazně zkrátit.

Uhelná elektrárna Chvaletice je jedním z největších zdrojů rtuti v Česku i skleníkového oxidu uhličitého. Zastavení provozu této elektrárny by neohrozilo zásobování země elektřinou, ročně totiž vyrobí 3,3 TWh elektřiny, zatímco vývoz přebytků výroby elektřiny činí 10,15 TWh.

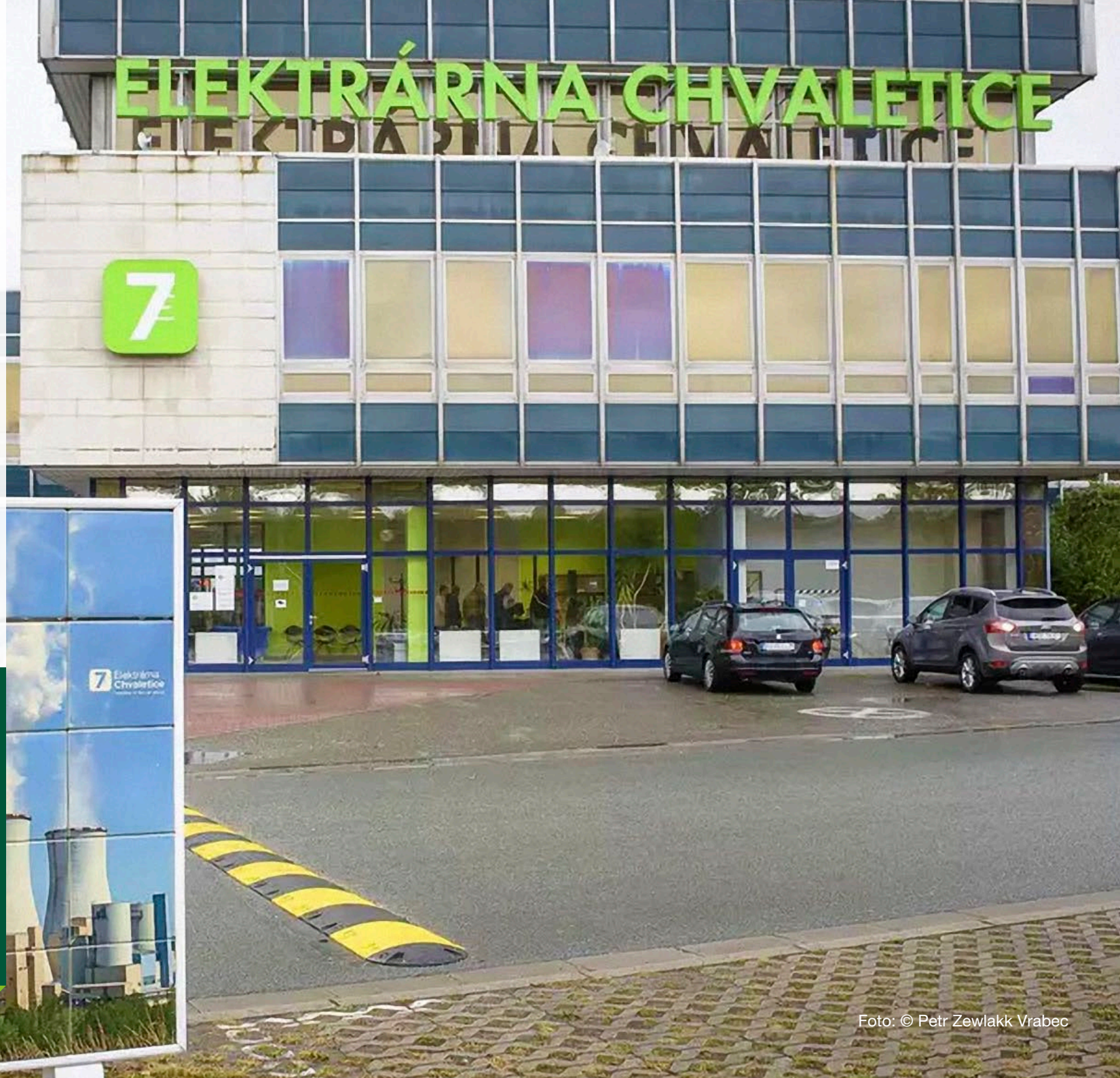

Foto: © Ray Baseley

Vzkaz vládě, aby skončila s ruskou ropou

V květnu jsme promítali vzkazy na zeď u Úřadu vlády v Praze a na chladičí věž rafinerie u Litvínova, kde se zpracovává ropa dovážená z Ruska. Vzkazy, které se v noci na těchto stavbách objevily, vyzývaly vládu premiéra Petra Fialy, aby podpořila konec dovozu ruské ropy do Evropy do konce roku 2022 a nepožadovala z něj výjimku.

Vyzývali jsme vládu, aby okamžitě podnikla kroky, které by zajistily snížení spotřeby ropy – například podpora nízkoe emisní dopravy, hromadné dopravy, cyklistiky, nákladní dopravy po železnici či opětovné zavádění home office. Podle analýzy Greenpeace bylo možné ušetřit v EU spotřebu ruské ropy až o 28 procent.

Česko v první polovině roku 2022 dováželo z Ruska 49 % své spotřeby ropy, druhou polovinu odebírala z ropovodu IKL/TAL, který vede z italského Terstu přes německý Ingolstadt a významně zásobuje i Rakousko a část Německa.

Foto: © Jakub Šedý

Výzvu Spolu pro klima podepsalo přes 55 tisíc lidí

Představitelé organizace Greenpeace v říjnu předali do rukou ředitele odboru energetiky a ochrany klimatu ministerstva životního prostředí Pavla Zámyslického výzvu #SpoluProKlima, ke které se připojilo přes 55 tisíc lidí. Požadavky výzvy zveřejněné po ruské invazi na Ukrajinu podpořilo zhruba 19 tisíc lidí, kteří po české vládě chtějí, aby více chránila klima a životní prostředí. Součástí výzvy jsou i požadavky, které přispějí k řešení současné energetické krize – například větší podpora zateplování, energetických úspor a obnovitelných zdrojů. Spolu s výzvou předala organizace Greenpeace i stovky vzkazů s fotografiemi lidí, kteří výzvu podepsali.

V současné době nedosahují podle Greenpeace ani evropské, ani světové cíle pro snižování emisí skleníkových plynů dostatečné míry potřebné pro udržení globálního oteplování pod úrovní 1,5 °C, jak vyplývá z Pařížské klimatické dohody.

Konference v Senátu

Podíleli jsme se na organizování konference „Udržitelně a dostupně: energetická bezpečnost v čase transformace“, která se uskutečnila v listopadu. Od řečníků opakovaně zaznívalo, že Evropa si musí v energetice více pomáhat a více své snahy koordinovat, a to nejen při zajišťování dodávek plynu v následující topné sezóně, ale i při přechodu na bezemisní energetiku.

Konferenci pořádaly ekologické organizace spolu s projektem Fakta o klimatu a ve spolupráci s Výborem pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu ČR. Svou záštitou ji podpořila místopředsdkyně Senátu Jitka Seitlová. Účastníci vystoupili ve dvou programových blocích, které byly zaměřené na dopady, řešení a budoucnost české i evropské energetiky v širším kontextu současné energetické krize.

Stát musí přenastavit energetickou koncepci z uhlí a plynu na obnovitelné zdroje, úspory a akumulaci energie. Z hlediska financování pomoci a transformace je nyní jedinečná příležitost díky evropským fondům, Modernizačnímu fondu či Národnímu plánu obnovy.

Foto: © Jakub Šedý

Zákon proti odlesňování

Na konci roku 2022 byl schválen zákon proti odlesňování. Evropské firmy budou muset prokázat, že jejich výrobky nepřispívají k odlesňování, pokud je chtějí prodávat na společném trhu. V praxi to znamená, že si při nákupu budete moci být jistí, že nekupujete výrobky spojené s kácením pralesů. A co víc: zákon bude vymahatelný a za jeho porušení budou firmám hrozit pokuty.

Schválení zákona proti odlesňování znamená velký průlom pro lesy a pralesy a jejich ochranu. Je jisté, že tento zákon umlčí mnohé motorové pily v pralesech a zastaví společnosti, které profitují z odlesňování.

Tento zákon se podařilo prosadit také díky společnému úsilí a více než dvěma letům práce: bez více než 60 000 aktivních občanů v Česku a milionům po celém světě by se tak nestalo.

Foto: © David Těšínský

Varovali jsme před závislostí na fosilních palivech

Přes 20 aktivistů a aktivistek Greenpeace z Česka, Německa a Nizozemska protestovalo 5. října na řece Vltavě před obří (30 metrů dlouhou) maketou plynovodu s ruským plynem. Akce se uskutečnila pod Pražským hradem, kde se konal summit hlav států a premiérů evropských zemí. Požadovali jsme, aby se státy EU zaměřily na energetické úspory, zateplování a masivní rozvoj obnovitelných zdrojů, a zbavily se tak své závislosti na ruském plynu a dalších dovážených fosilních palivech. Týden po sabotáži plynovodů Nord Stream v Baltském moři se do Prahy sjeli lídři evropských zemí mimo jiné proto, aby řešili zhoršující se energetickou krizi a zvyšující se ceny energií.

Greenpeace společně s dalšími organizacemi sdruženými v koalicích Climate Action Network a Europe Beyond Coal požadovaly, aby byly vzhledem k energetické krizi do roku 2030 zásadně navýšeny cíle EU v oblasti energetických úspor, které by měly být ve výši alespoň 20 %, a obnovitelných zdrojů, které by měly vyrábět alespoň 50 % spotřeby.

Foto: © Petr Zewlakk Vrabec

Foto: © Greenpeace / Ibra Ibrahimović

Konec uhlí 2033

Vláda se v programovém prohlášení shodla na stanovení konkrétního roku, k němuž se má země připravit na konec uhlí. Rok 2033 by sice dle ekonomického výhledu i nutnosti rychle snižovat emise skleníkových plynů neměl být definitivním cílem a ČR by se měla připravit i na odklon od uhlí nejpozději v roce 2030, ale v současnosti dává vládou zvolený termín první rozumný a jasný rámec pro odklon od neudržitelného spalování nejspínavějšího fosilního paliva. Možnost ČR zbavit se spalování uhlí byla prověřena již několika na sobě nezávislými modelováními elektroenergetické soustavy a teplárenství, například studií Energetická revoluce.

Ekologické organizace zároveň kritizují, že programové prohlášení vlády neobsahuje (na rozdíl od koaliční smlouvy) závazek, že vláda podpoří využití potenciálu OZE, což je nutná podmínka pro úspěšnou transformaci energetiky.

Aby došlo k potřebnému rozvoji obnovitelných zdrojů, musí vláda také říct, jaké výroby čistých zdrojů chce dosáhnout, efektivně využít desítky miliard z EU fondů a spustit i provozní podporu pro větrné a solární elektrárny.

Foto: © Ray Baseley

Podporovali jsme klimatické hnutí

Univerzity za klima (UZK) v týdnu před 17. listopadem pořádaly Vysokoškolskou okupační stávkou s cílem upozornit na klimatickou změnu a další problémy s ní spojené. Místo výuky probíhala alternativní výuka, workshopy, setkávání, koncerty nebo pléna. Cílem stávkou nebylo vymezovat se proti univerzitním strukturám. Protest měl především upozornit na současné problémy, mezi které patří klimatická krize, válka na Ukrajině, energetická chudoba a polarizace společnosti.

Kromě vysokoškolské sféry jsme podporovali rovněž středoškolské stávky za klima a zúčastnili jsme se konference environmentálního a klimatického hnutí nazvané Nadechnutí II.

Univerzity za klima jsou součástí celosvětového hnutí #EndFossil

Protestovali jsme proti stažení žaloby na důl Turów

Soudní dvůr EU nařídil v předběžném opatření dočasně důl uzavřít, a když Polsko odmítlo rozhodnutí soudu poslechnout, nařídil platit pokutu ve výši 500 tisíc eur za každý den ilegální těžby. Česká vláda jednala v lednu s Polskem o smlouvě, která by dovolila další těžbu na dole Turów výměnou za finanční kompenzace a podmínky, které by budoucí těžba měla splňovat. Kostru smlouvy tvořil text připravený minulou vládou v září 2021. Polská vláda však požadovala ústupky. Motivací Polska pro urychlené uzavření smlouvy bylo stažení žaloby na důl Turów, kterou Česko podalo k Soudnímu dvoru EU.

Greenpeace dlouhodobě kritizuje, že byla smlouva a její domlouvání utajené, podalo proto žalobu na Ministerstvo životního prostředí za neposkytování informací veřejnosti. Dlouhodobě jsme varovali, že znění smlouvy nebude stačit k tomu, aby dostatečně ochránilo životní prostředí a zásoby vody na české straně hranice. Jakékoli ústupky polskému nátlaku tak považujeme za nepřijatelné.

**Polsko plánuje na dole Turów
těžít až do roku 2044**

Foto: © Greenpeace

Soundtrack pro planetu

Ke kulatému výročí 50 let od založení globální organizace a 30 let od začátku působení české kanceláře jsme vyhlásili hudební soutěž. Jejím výsledkem je kompilace „Soundtrack pro planetu“, na kterou věnovali svou skladbu například Ben Cristovao s Lukášem Turzou, Josef Sedloň & Sonority či Himalayan Dalai Lama. Hudebníci, kteří se chtěli do soutěže přihlásit, měli k dispozici zvukovou banku se zvuky, které nahráli lidé z Greenpeace během svých expedic po celém světě – právě jejich použití v autorské skladbě bylo podmínkou pro účast v soutěži. Vítěze vybrala organizace Greenpeace společně s umělci, kteří na kompilaci spolupracují. „Soundtrack pro planetu“ vyšel na všech hlavních digitálních platformách. Hudba hrála v historii celosvětové organizace významnou roli. Když v roce 1970 plánovala malá skupina ekologů a aktivistů expedici proti odpalování jaderných zbraní, byli to právě hudebníci, kdo pomohl vybrat finanční prostředky na pronájem staré rybářské lodi a další nezbytné výdaje. Na úspěšném benefičním koncertu ve Vancouveru tehdy vystoupili Joni Mitchell a James Taylor.

V průběhu padesáti let kampaně Greenpeace podpořila a na ekologická témata upozornila celá řada hudebníků, i těch nejznámějších – například U2, Kraftwerk či Public Enemy. Skladatel Ludovico Einaudi hrál svou skladbu dokonce na plovoucí plošině v Severním ledovém oceánu a Thom Yorke z Radiohead vytvořil pro Greenpeace skladbu „Hands off the Antarctic“ pro kampaň na ochranu světových oceánů.

Foto: © Anna Šolcová

50 let Greenpeace: Koncert pro planetu

V průběhu roku 2022 organizace Greenpeace připomínala 50 let svého působení ve světě a 30 let v České republice. Koncert pro planetu byl vyvrcholením těchto aktivit. V pátek 16. září se v pražských Kasárnách Karlín na hlavním venkovním pódiu představila zpěvačka Lenka Dusilová, Barbora Poláková ve speciálním akustickém koncertu, projekt Himalayan Dalai Lama a Jan 2 & Charlie One. Ve vnitřních prostorách pak po desáté hodině navázali na koncerty DJové Lukas Turza a IM Cyber. V podvečer byla pokřtěna kompilace Soundtrack pro planetu.

Organizace Greenpeace vznikla v roce 1971 v kanadském Vancouveru, kde se uvnitř mírového hnutí začala formovat skupina lidí, která chtěla kromě odporu proti válkám usilovat i o ochranu životního prostředí. První kampaně se zaměřovaly na v té době rozšířené a časté testy jaderných explozí. Následně úspěšně prosadila například zákaz komerčního lovu velryb a zabíjení tuleních mláďat či ukládání radioaktivního a toxického odpadu do oceánů. V současné době se organizace věnuje především ochraně pralesů a oceánů a klimatické změně.

50 let Greenpeace: Obří malba

Michal Škapa vytvořil k 50. výročí organizace Greenpeace velkoformátovou malbu. Vernisáž k představení muralu s názvem „Gai a Gaia“ se uskutečnila v září ve Vršovicích. Muraly na téma „Hope Through Action“, které připomínají 50. výročí vzniku Greenpeace, vznikly v různých světových metropolích. Ke Kanadě, Filipínám, Izraeli, Belgii a dalším zemím se přidala i Česká republika, známá vysokou kvalitou street artu a pouličního umění. Česká kancelář Greenpeace si pro svou malbu vybrala právě známého umělce Michala Škapa a spojila ji s festivalem Wall Street.

Impozantní malba zachycuje dvě výrazné postavy propojené s přírodou a částečně ji symbolizující. Vpravo stojí šaman s korunou z rostlin reprezentující energii, přírodu a život. Na levé straně se nachází žena vystupující z džungle, reprezentující tajemnou, hlubokou stránku přírody. Siluety skal a měst v pozadí odkazují k dávným i současným civilizacím.

Foto: Petr Kopal – Wall Street Festival / Greenpeace

Ochrana biodiverzity

Po více než čtyřech letech jednání a opakovaných odkladech kvůli pandemii Covid-19 schválilo v prosinci na konferenci o biologické rozmanitosti COP 15 více než 200 států dohodu, která má nasměrovat lidstvo do roku 2050 k fungování v souladu s přírodou. Greenpeace vítá, že ve výsledné dohodě na COP 15 byla výslovně uznána práva, role, území a znalosti původních obyvatel, což je nejučinnější ochrana biologické rozmanitosti, která vzešla z jednání OSN o biologické rozmanitosti.

Je nutné, aby státy promítly dohodu do ambiciózních národních plánů a politik v oblasti biologické rozmanitosti tak, aby byly v souladu s globálním cílem zvrátit úbytek biologické rozmanitosti do roku 2030. To se týká i EU a Česka.

Státy se dohodly na ochraně a obnově 30 % planety – oceánů, moří, vnitrozemských vod i pevniny do roku 2030.

Foto: © Radim Nevyhoštěný

Create, Don't Waste Day

V červnu jsme pořádali kreativní akci „Create, Don't Waste Day“ v pražských Kasárnách, na kterou dorazily stovky lidí. Během celého dne bylo možné vyrábět a upcyklovat na DIY workshopech, zajít na přednášku nebo vyměnit nepotřebné oblečení, květiny a knihy. Večer byl promítán dokument v letním kině. Cílem akce bylo, aby lidé neplýtvali a zbytečně neutráceli za nové a často nepotřebné věci. Chtěli jsme ukázat další možnosti, jako jsou výměna starého oblečení nebo třeba výroba tašky z papírového pytle. Věříme, že i malé kroky směrem ke snížení spotřeby věcí mají smysl.

Každý rok skončí v oceánech až 12 miliónů tun plastů, které se dostávají do všech zákoutí našich oceánů i do potravního řetězce mořských živočichů i lidí.

Záchrana bučin

V roce 2022 jsme prosazovali ochranu vzácných lesů: konkrétně jsme vystupovali například proti kácení stromů u Litvínova. Dotčené lesy se nacházejí v evropsky významné lokalitě Východní Krušnohoří, která dosud nemá status chráněného území. Ve stejných lesích vykácela společnost Lesy ČR na jaře roku 2022 přes 200 let staré vzácné buky bez platného povolení. Nelegální kácení na podnět Greenpeace vyšetřovala Česká inspekce životního prostředí. Kampaň za ochranu starých lesů pokračuje i v roce 2023. Požadujeme, aby stát zajistil, že se alespoň státní staré lesy přestanou ničit. Vyzýváme Lesy České republiky, aby okamžitě přestaly kácet lesy starší 120 let.

Krušnohorské bučiny jsou unikátní lesy původního složení a vzácného stáří. Takové porosty se vyznačují vysokým výskytem vzácných a chráněných druhů i velkou schopností kumulovat uhlík, což brání prohlubování klimatické krize.

Foto: © Nikol Krejčová

Přehled příjmů a nákladů za rok 2022 (v tisících Kč)

Přehled zobrazuje výnosy společnosti v roce 2022. U výnosů se jedná o prostředky v daném roce využité. Greenpeace ČR od roku 2017 účtuje dle závazné metodiky o těchto prostředcích fondově, to znamená, že přijaté prostředky jsou nejprve zaúčtovány do fondu a do výnosu jsou přeučtovány až v okamžiku jejich použití (čerpání) v daném roce. Prostředky ponechané ve fondu pro použití v dalších letech, se proto ve výnosech aktuálního roku neobjeví. Naopak se v tabulce objeví prostředky získané v předchozích letech, k jejichž čerpání došlo v aktuálním roce.

Kampaně	10 639
Klima	1 715
Konec uhlí	1 391
Pralesy	1 245
Oceány	427
Rapid Response aktivity	2
Příspěvek na mezinárodní kampaně	376
Koordinace kampaní	862
Mobilizace	4 621
Podpora kampaní	8 314
Digitalní kampaně	2 830
Média, komunikace	817
Tisk a distribuce Greenpeace publikace	906
Náklady na přímé akce	953
Rozvoj dobrovolnictví	947
Informační kampaně	375
Výzkum	175
Vzdělávání	320
IT	991
Fundraising	5 379
Koordinace	1 355
Péče o dárce	1 214
Databáze	1 971
On-line a TL Fundraising	714
Special appeals	125

Provoz	4 788
Kancelář	79
Koordinace	1 092
Účetní / finance	1 417
Správní rada	156
Bankovní poplatky/kurzové rozdíly	300
HR / legal	924
Odpisy	820
Náklady	29 120

Výnosy	29 120
Příjmy od pravidelných dárců	21 184
Jednorázové dary	5 296
Úroky / Kurzové rozdíly / Zaokrouhlení	5
Refundace nákladů vynaložených ve prospěch GPI	439
Tržby z prodeje automobilu	350
Ostatní nefundraisingové příjmy	222
Podpora z Greenpeace International	884
Rozpuštění vlastního jmění – dary na odpisy IM	741

Fondy	4 373
Zůstatek Fondů z loňského roku	6 412
Nevyčerpané dary	-2 149
Čerpání darů a grantů (Evropský klimatický fond)	110

Kompletní účetní závěrka sestávající se z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy k účetní závěrce je přílohou této výroční zprávy a je spolu s ní zveřejněna ve sbírce listin spolkového rejstříku.

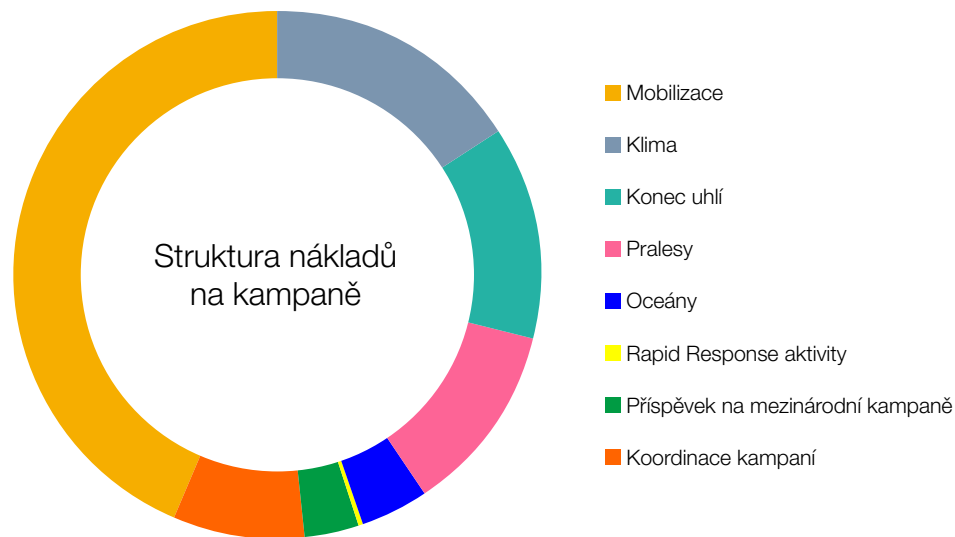
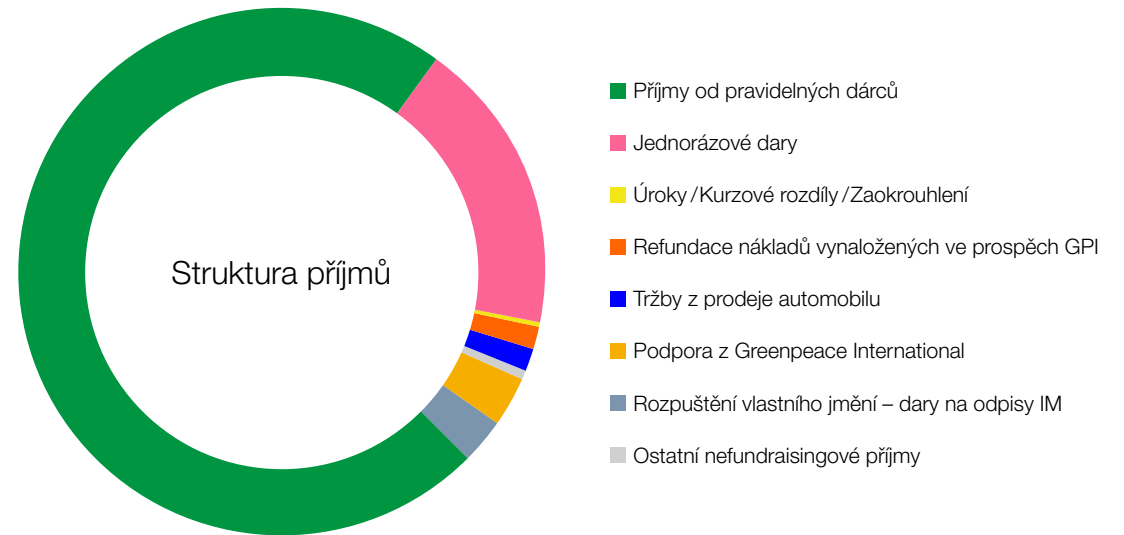
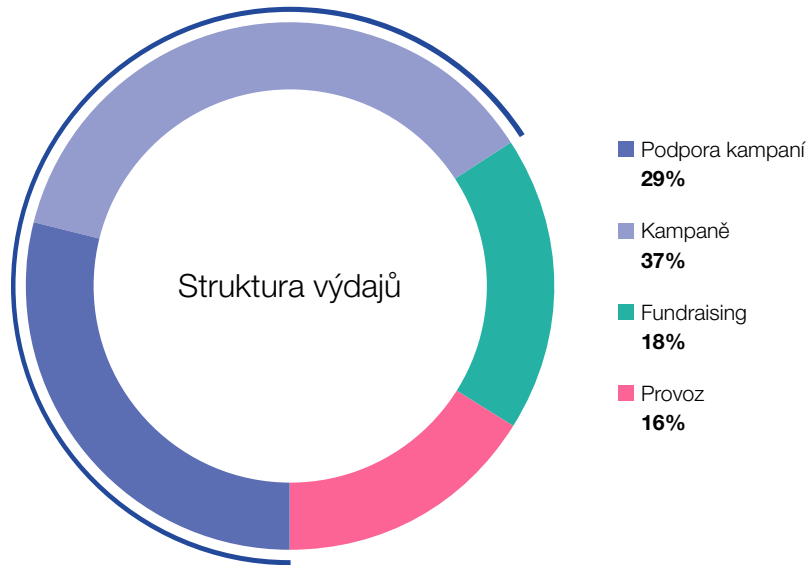
 22HLAV MSI Global Alliance <small>audits & consult</small> Independent Member Firm	
iv. Závěr Na základě ověření vedení účetnictví v organizaci Greenpeace Česká republika, z.s. lze konstatovat, že účetnictví je vedeno v souladu s právními předpisy. Účetní systém i kvalita účetních prací dávají předpoklady pro úplné, správné, průkazné a srozumitelné účetnictví tak, jak je požadováno zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, v platném znění.	
Ing. Filip Konětopský auditor evidenční číslo KAČR 2449	Ing. Filip Konětopský Digitálně podepsal Datum: 2023.05.24 14:41:42 +0200
22HLAV s.r.o. Všebořická 82/2, Ústí n.L. evidenční číslo KAČR 277 24. května 2023	

Výrok auditora

Na základě ověření vedení účetnictví v organizaci Greenpeace Česká republika, z.s. lze konstatovat, že účetnictví je vedeno v souladu s právními předpisy.

Účetní systém i kvalita účetních prací dávají předpoklady pro úplné, správné, průkazné a srozumitelné účetnictví tak, jak je požadováno zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, v platném znění.

Grafy

GREENPEACE

Organizace Greenpeace Česká republika je registrována u Ministerstva spravedlnosti jako mezinárodní nevládní organizace. Zakládáme si na své finanční nezávislosti, a proto děkujeme všem individuálním dárcům, kteří Greenpeace podpořili v roce 2022. Naše účetnictví dobrovolně podrobujeme nezávislému auditu dle české legislativy i mezinárodních standardů Greenpeace. Finanční audit pro rok 2022 pro nás zpracovala auditorská společnost 22HLAV s.r.o. člen MSI Global Alliance.